

SEVERINUL

Foaie socială-economică săptămânală.

Prețul abonamentului: Pentru Ungaria . . . . 4 cor. la an. străinătate . . . . 10 fr. la an. America . . . . 2 1/2 dolari la an.	Inserțiunile: Rândul cu litere garmond odată publicat: 10 fil., de mai multe ori însă, prețul se reduce.	Proprietar și redactor responsabil: GEORGE M. DOPP.	Redacțiunea și administrațiunea: Caransebeș, edificiul L. Beckert Strada Principală (Fântâna)
--	--	--	--

Programul nostru de muncă.

După cum e cunoscut celor noștri, am făcut un pas îndrăzneț, prin aceea, că foaia „Severinul” am luat-o asupra noastră pentru a o tipări pe mai departe.

Dorim a o tipări prin ajutorul lui Dumnezeu, de aci încolo cu un program de muncă schimbat întru toate de cel vechiu. Drept aceea, rugăm abonenții vechi și pe toți frații de bine, a ne ascultă cuvântul și după o judecată dreaptă a ne sprijini după putință.

„Severinul”, de azi înainte trece cu totul în proprietatea lui George M. Dopp, care își va da toată silința, prin modestele sale puteri, ca să mulțumească întru toate pe aceia, cari îi află de bun programul de muncă.

Cu politica nu ne vom ocupa, neavând mijloace materiale disponibile pentru cauză. Cu timpul, însă, dacă ne vor îngădui puterile și vor dori abonenții noștri — da. Vom aduce plugarului român, cărui îi închinăm de azi încolo foaia noastră: sfaturi economice, scrieri instructive și morale, vom aduce veștile cele mai însemnate despre întâmplările din toate părțile lumii. Vom face cunoscut plugarului nostru, toți negustorii, cărora își vor putea vinde rodul pământului și a muncii lui, cu prețuri bune, vom publica scrieri literare pe înțelesul tuturor. *Vom face cunoscut legile patriei, ca și plugarul nostru să le cunoască și învețe; să se folosească de ele și să se*

știe apăra singur la judecătorie.

În coloanele „Severinului” vom găzdui pe toți aceia, cari ne vor sprijini cu articole economice, instructive morale și contra beției. Vom alungă însă orice articol, care ar fi vătămător cutăruiva persoană. Nu vom îngădui loc certelor pe cari le vom încungiură cu toată puterea. Vom cinști cu sfințenie bătrâneța bărbaților noștri luminați. Vom primi sfatul lor cu mulțumire fiiască și îi vom urma întru toate, când e vorba de interesele și binele patriei, fraților noștri plugari, meseriași și neamului ai cărui fii suntem. Vom propovedui iubirea de patrie și neam, iubirea tuturor neamurilor, cari trăesc împreună cu noi în Ungaria și cari împart aceeași soartă și mănâncă aceeași coajă de mălai ca și noi. Vom fi cei mai mari iubitori ai votului universal și secret. Vom munci cu modestele noastre puteri la întru chiparea acestei dorințe comune.

Munca noastră o începem cu deviza: „Totul pentru muncitori!”

Aducând acestea toate la cunoștință, rugăm sprijinul tuturor, ca să putem munci neconturbați și să fim spre folosul muncitorimei, patriei și societății.

Doamne ajută!

Declar, că nesilit de nime, din propria mea voință am luat foaia „Severinul” spre a o tipări pe mai departe. Totodată declar, pentru duminirea multora, că nime altul, nu-mi stă în ajutor, decât Dumnezeu, brațele mele și nădejdea, că muncitorimea mă va

sprijini. Nici o persoană nu e amestecată de aci încolo la redacțiunea și susținerea foii. Sunt independent cu totul și voi munci după cum îmi vor permite puterile de cari dispun, ca să fiu spre folosul societății și muncitorimei, în mijlocul cărora am fost și sunt. Cine susține însă altfel, e stăpânit de reavoință sau susține, cu scopul de a duce publicul în rătăcire.

G. M. Dopp.

Din cartea legilor țării.*)

Regula aceea, care arată hotarele libertății unui om, e legea. E de știut, că prin aceea, că plugarul nostru nu știe legea, nu se poate apăra la judecătorie și autorități.

AGRICULTURA.

(Articolul de lege XII. din 1894).

Între hotarele legii fiecare poate folosi liber pământul său. Pentru păduri trebuie ținute în vedere cele scrise în art. de lege XXXI din 1879. Acolo unde a fost înainte de anul 1894 (adecă înainte de intrarea în putere de drept a acestei legi) datina ca o parte a hotarului să se samene cu bucate spicoase (grâu, orz, ovăs) iar cealaltă parte cu sămănături cari trebuie săpate, obiceiul acesta îl poate susține și în viitor comitetul proprietarilor, dacă pământul este în hotară necomasate, sau dacă și este în hotară comasate, dar cade între mai multe hotară, sau la izlaturile, cari sunt atât de mici, că de bășca (separate) d'abia s'ar putea folosi pentru pășune.

Economia aceasta (care ținează, ca să fie totdeauna pășunea pentru vite) a trebuit susținută în restimp de 6 luni dela intrarea legii în vigoare.

*) În rubrica aceasta vom publica pe rând, toate legile țării, de cari are neapărată lipsă plugarul nostru ca să le învețe, să le știe și să se folosească de ele, la caz de nevoie.

Dacă nu s'a hotărît în acestea 6 luni, de aci încolo nu se mai poate susține ori introduce prin majoritatea voturilor, a proprietarilor (două părți din trei majoritate), ci numai cu învoirea tuturor gazdelor.

Cânepa și inul, numai în locurile acelea le putem topi, cari le-a numit pretura (solgăbirăul) pentru acest scop, și trebuie să urmărim ordinațiunile date în privința aceasta. (Va face bine cel ce are cânepă, dacă întreabă antistia comunală, că: unde, în care apă își poate spăla cânepa sau inul, în apă curgătoare la nici un caz să nu o bage, căci acolo nu e ertat și o poate oricare autoritate scoate și pe lângă aceasta va fi încă și pedepsit).

Cel ce scoate vitele la pășune, e îndatorat să pună pază lângă ele. În locuri îngrădite nu trebuie pază.

Mânzii, armăsarii mai bătrâni de un an, și bicii mai bătrâni de 1/2 an, nu e ertat să-i scoatem la pășunea comună, ci trebuie să-i ținem la pășune separată de celelalte vite. La pășuni comune, sau cari sunt proprietatea comunelor: cai, vite cornute și porci, se pot scoate numai în turme.

Caii, vacile, porcii, oile, trebuie să fie conscrise în fiecare an de către antistia comunală și le va vizita veterinarul, că sănătoase sunt ori ba? Și numai după cercetarea aceasta putem scoate la pășune pe cele sănătoase.

(Va urma).

De ale plugăritului și economiei.

Ce să lucrăm în luna Novembre?

La casă și curte. Se apropie iarna; în serile lungi de iarnă e bine să cetești cărți bune, ca să-ți aduni cunoștințe folositoare. Regulează clăile de paie. Macină

Nu neglișă, dacă te doare capul
ci folosește momentan hapul

Beretvás-pastillát,

care în timp de 10 minute, alină durerile de cap, migraint, fie în orice grad. E recomandat de medici. — Le capătă la toate apotecele. Prețul 1.20. Se preparază: Beretvás Tamás apoteca: în Kispest. Pentru 3 șcătuli, transportul e gratuit.

grâu. Cămara de poame trebuie grijită și păzită de ger, iar poamele ce au început să putrezească trebuie alese și aruncate.

În grajd. Iepelor de-a făta dă-le ovăs. Armăsari și caii de călărit zilnic trebuie preumblați. Cailor și boilor de jug le poți subtrage din nutreț îndată ce s'a înpușinat lucrul câmpului. Pe unele locuri și în luna aceasta mai pot fi slobozite oile la pășune. Lasă verii la scroafele ce vrei să fete în Martie. Galițelor dă-le grăunțe destule, dacă vreau să-ți înceapă ouatul încă de cu primăvară. Pregătește albinele pentru iernare. Acum e timpul de-a vinde mierea.

La câmp. Lucrul principal este căratul gunoiului și ogorâtul, iar dacă ai rămas îndărăt cu săditul napilor, grăbește.

În grădină. Când timpul este frumos, mai poți sădi pomi. Sapă gropi pentru pomișorii, ce voiești ai sădi în primăvară, curățește ouăle de omide. Apără pomii mai tineri în contra iepurilor. Spoieste trunchiul pomilor cu următoarea materie: zamă de var, balegă de vie, sânge, amestecate toate împreună.

La vie. Continuă cu tăiatul vitei de vie, gunoarea și îngroparea viei.

În pivniță. La fiertul mustului trebuie să băgăm bine de seamă, ca să nu se întâmple nici prea repede nici prea încet. Bușile să le ținem tot pline. Vinurile albe din anul trecut de 4 ori, iar cele roșii de două ori trebuie trase. Nu țineă lucruri străine în pivnița de vin. Ferestrele pivniței, îndată ce a început frigul, trebuie bine astupate.

Semne de timp. De ploauă la începutul lui Brumar, săptămâna Crăciunului va fi geroasă. Brumar să potrivește cu Mărțișor. Neaua multă de pe pomi înseamnă muguri puțini de cu primăvară. Șoarecii de câmp, de se mai arată iarna e departe.

FOIȚA.

Bade, du-ți dorul cu tine . . .

Du-ți badeo doru cu tine
Nu 'l lăsa aici cu mine
Că-'s copilă tinerică
Doru tău tare mă strică.

Să fi badeo 'n sat la noi
Nu te-aș da pe șapte boi
Dar tu bade ești departe
Mult îmi strici din sănătate.

Vino badeo sările
De 'mi auzi muștrările
Cum mă muștră măicuța
De ce șed cu dumneata.

Și mă muștră tătuțu
Că mi sărac drăguțu.
Lasă să fie sărac
Bine că mie mi drag!

Vai plinu-i ceriu de nor
Și sufletul meu de dor.
Vai plinu-i ceriu de stele

Cum să ne grijim sănătatea?

Nu mâncați prea multă sare. Obiceiul ce-l au mulți de a mânca bucate prea sărate, e un obicei primejdios. Trupul are lipsă de o prea mică măsură de sare, și tot ce luăm peste această măsură e vătămător.

Chiar poporul știe, când cineva are bube, coșuri pe piele, când pielea nu e curată, zice că sângele e necurat, e stricat. Totul provine de multe ori din îmbolnăvirea rănichilor. Sarea cea multă tocește nervii gustului, omul nu mai simte gustul bucatelor. Tot ce nu e tare ardeiat, piperat, acru sau sărat, nu îi place și aceste bucate iuți cu timpul îmbolnăvesc stomacul.

Profesorul Murhy dela universitatea din Chicago pretinde că prea multă sare slăbește organismul și predispune pe om la rac.

S'au făcut numeroase cercetări prin spitale și întradevăr s'a dovedit că cei cari suferă de cancer (rac) au fost mari mâncători de sare sau dacă mănăcă mai multă sare nu sunt vii.

În multe boli de piele, în exeme, consumarea sării produce o înăsprire a bolii de piele, o mănăcime și e destul ca bolnavul să nu mănânce de loc sare, pentruca zemuirea să înceteze, iar boala de piele să se vindece.

Sunt unele localități, precum în Utah, pe malurile lacului sărat, unde sarea acopere pământul ca o zăpadă albă. Localnicii întrebunțează acea sare fără a o curăți. Urmarea e că pe acolo, mai toți locuitorii suferă de guturaiu, de boli de ochii (fiindcă sarea de acolo conține mult iod), suferă de boli de stomac, așa că autoritățile sanitare din America au oprit întrebunțarea acelei sări.

Bine înțeles, că omul deprins de a mânca multă sare, bucate sărate, cu greu să poate desvătă. Dar încetu cu încetu, punând în

toate zilele cantități din ce în ce mai mici de sare în bucate, vine un timp, când ne desvătăm de sare.

Catastrofă mare în Budapesta.

Nămolirea unei case — 2 morți și 2 greu răniți.

Dumineca trecută dimineața, o detunătură puternică a pus în groază locuitorii Budapestei de pe István-út.

O casă mare, care încă nu e terminată cu zidirea, s'a surpat. Societatea de scăpare a scos de sub dărîmături, după 2 ciasuri de muncă pe 2 muncitori. O fată a putut fi scoasă abia târziu după amiază, când eră cadavru și ea. Sărmana fetiță dela 6 ore dimineața strigă mereu după ajutor. Nime nu o putea ajuta, fiind o priți de dărîmăturile zidurilor surpate. De groază a înebunit nenorocita și după cântece și aiurări, a murit. La 4 d. am. a fost scos și cadavrul altui muncitor.

Din cercetările făcute de poliție, iese la iveală, că vina pentru dărîmarea casei, o poartă arhitectul și antreprenorii, cari au făcut în pripă munca lor servindu-se de un material rău.

Ce le pasă unor antreprenori de nescai catastrofe, prin cari se nenorocesc atâtea capete de familie muncitorești, numai pungile lor să se umple. Sperăm însă, că autoritățile le va lua pofta de a zidi case din material ieftin, în schimbul banilor grei.

Boala de unghii și gură la vite.

Boala de unghii și gură se ivește din timp în timp la 2—3 ani în chipul unei boli lipicioase ce se întinde cu iuțea mare peste un ținut întreg.

De altcum boala se lățește mai cu înlesnire pe timp cald, iarna

de regulă se domolește, iar primăvara adeseori își face drum înainte.

Boala poate trece dela vită la vită așa că vitele bolnave se îmbolnăvesc cu cele sănătoase la pășune în grajduri, ori în târguri — și acolo cu balele ce le cură din gură fac ca să se prindă boala de ele.

Mai adeseori se face însă lățirea boalei așa: că beșicile din gură de pe unghii și de pe uger se crepă și sămânța boalei, ce se află în ele, cade pe pășune, iese pe netruț, în apa de băut pe așternut, pe cale, uneori chiar pe mâna celor ce le lecueste și grijește de ele, — și de aici lipsa de grije — asupra vitei sănătoase.

Toate vitele cu unghia crepată se îmbolnăvesc de boala aceasta (chiar și cele sălbatică), mai ușor se prinde boala de vitele cornute mari, apoi de porci, și în rândul al treilea de oi și de capre. Bivolii încă se îmbolnăvesc, dar de regulă mai ușor. Peste tot luat, boala se prinde mai ușor de vitele tinere.

Ici colea se întâmplă, că între vite rămâne una sau alta sănătoasă, nu se ia boala pe ea, fiindcă „nu se lovește sângele“. Lucrul acesta nu are nici o însemnătate, economii n'au decât să se bucure.

Dacă vita a trecut prin boala de obicei câștigă o putere oarecare de împotrivire față de boala

Unul dintre semnele cele din urmă, că vita e bolnavă — e ferbințala care la vitele mai tinere e mare, la cele bătrâne mai nu e băgăm de seamă. Îndată ce se arată însă beșici în gură, ferbințala scade, și se ivește din nou numai dacă rănila din gură, de pe unghii sau de pe uger se înveninează din pricina murdăriei.

Durerea de gură mai des se vede la vitele cornute mari, la porci și oi mai rar. La început ne bate la ochi, că vitele mănăcă

Și sufletul meu de jele!

Foaie verde de bujor
De nimica nu mi dor
Ca de badea din alt sat
Că-i cu farmece 'n uitat
Și dulce la sărutat!

„F. int.“

P. V. M.

Poezii Cătănești.

Bate vântul sălcile,
Trec feciorii țările
Blăstămându-și maicele.
Bate vântul frunzele,
Plâng cu jale mândrele,
Mândrele răgutelor,
Mamele feciorilor.

Stați maico de-a lăcrăma,
Că nu-'i a noastră vina,
Că e maică vina voastră
De străinătatea noastră.
De ce nu ne-ați făcut fete
Să ședem cu voi pe vetre?
Ne-ați făcut maică, feciori,

La regele d'ajutori
Și țării apărători.
Înălțate împărate
Fă cu noi o bunătate
Și ne lasă sus pe deal
Să vedem de-a nost amar
C'avem mândre tinerele,
Gingășe și frumușele
De-ți plâng ochii după ele.
Lasă-ne să „rătălim“
Că vezi bine că perim,
Lasă-ne dela cetate
Că-'i rău prin străinătate,
Și ne plâng mândruțele
Să sting sărăcuțele...

Arzâte focu de neamț
Tinerel mă prinț în lanț.
Tinerel făr' de musteață
Mi-ai dat pușculița'n brață.
Na, băete și te'nvață,
Că de nu ti-i învătă
Palmi și pumni vei căpăta

Câtă-i frunza și iarba,
Și de cinci ori pe-atâtea.
Frunzuliță mă sălcu
Tot mi-ai zis dragă să-ți scriu.
Eu condeiu apuca,
Și în lacrimi il muiai,
Și ți-am scris multe de toate,
Jalea din străinătate.
Cu ce greu o duc în lume,
Fără să mă creadă nime.
Numai frunza de dudău,
Și dorul fratelui meu,
Numai frunza cea de fag,
Și dorul meu cel pribeag.
Neamțule m'ai luat, mă duci,
Tocma'n graniță la Turci.
Să port caii Turcilor,
Să duc dorul mândrelor.
Să port caii de căpestre,
Să duc dorul la neveste,
Să port caii de frânele
Să duc dorul mândrii mele.

mai rău, rumegă mai încet și mestecă mai în silă.

Inghițitul încă merge în silă, și târziu vitele peste tot nu mai rămân, — iar balele le curg încet.

(Va urmă).

Vești din toate părțile lumii.

Ministrul nostru de justiție a ordonat compunerea de nou a cărții funduare a comunelor cari se învârt de județul cercual și de tribunalul Caransebeșului.

Cununie. D-l Dr. George C. Labonțiu avocat în Caransebeș, va serba cununia sa cu domnișoara Maria, fca d-lui preot Avram David din Sebeșul-săsesc la 21 November n., a. c. — Să fie într'un cias fericit!

Recolta cucuruzului pe anul 1910 la noi în Ungaria se socotește cam la 48,994.220 quintale metrice. Între toate statele din Europa, Ungaria ocupă primul loc în privința cantității de producțiune.

Amintirea unui erou. Acuși se împlinesc patru sute de ani dela răscoala țaranilor sub conducerea lui Dozsa care a murit ars de viu, fiind rupt în patru bucăți și purtat prin patru colțuri de țară. Un șir lung de ani a trecut dela moartea acestui viteaz, în care ne-am obișnuit să ne gândim cu groază la faptele lui sângeroase, dar mai ales la crâncena moarte care l-a răpus.

S-a constituit la Seghedin un comitet care va deschide în țară o colecție publică pentru ai ridica acestui martir un monument în 1914 când se vor împlini 400 de ani dela moartea lui. Monumentul acesta se va ridica la Seghedin.

Strămutare. D-nul forestier Vasile Segărcianu din Orșova, la propria sa cerere a fost strămutat în aceeași calitate la Caransebeș.

Preoteasa Anastasia Neagoe n. Borca, soția d-lui asesor cons. Ioanichie Neagoe din Petrovasela, a trecut la cele eterne în 7 Nov. n. a. c. — Odihnească în pace!

Două secerișuri într'un an. Într'o localitate din Anglia s'a sămănat grâu în 19 Iulie, iar în Octombrie, grăul copt deplin pentru a fi secerat. Agricultorii, în urma acestui fapt, sunt de părere, că în anumite împrejurări s'ar putea produce două secerișuri într'un an și că secretul a-

cestui rezultat se află în modul preparării grăunțelor. Iar modul de preparare deocamdată nu-l destăinuiește.

Pe calea ferată Caransebeș—Orșova s'a început circulația cu trenul atât personal, accelerat, expres, cât și cu cel de povară, fiind linia ferată complet reparată.

Boala de gură la vitele cornute se vindecă, spălând gura vitei cu oțăt în care se amestecă usturoi și tipsă.

Polițistul Mihail Burkovics din Késmárk, Vinerea trecută înaintea familiei sale, și-a luat copilul de 3 ani pe care îl iubia mai mult dintre cei 6 ce-i avea și strângând mititelul cu putere în brațe, și-a tras un glonț de revolver în cap, murind pe loc cu copil cu tot. Cauza sinuciderei sale e că din amărăta plată de polițist, nu și-a putut susține în mod cinstit familia. — Cum e lumea: unii își caută scăpare de groaza foamei în moarte, pe când, mulți burți verzi, n'au poftă de mâncare pentru că li-e îmbuibat stomacul și nu știu pe ce să mai cheltuiască banul.

Se scumpește drumul cu trenul în Ungaria. Se vorbește, că ministrul de comerț, proiectează urcarea taxelor pentru călătorii pe căile ferate. În locul celor 16 zone ce există acum pe căile ferate ungare, se vor înființa 32 zone, astfel că taxele pentru călătorii mai lungi vor fi sporite.

Partidul social-democrat din Budapesta a ținut o adunare, în care s'a protestat în contra emigrării călugărilor portughezi a-lungați, sub cuvânt că aceștia nu vor putea săvârși o muncă folositoare în mijlocul țării unde se așează.

Patru gemene. O femeie din Bereg, a născut zilele trecute patru fetițe deodată. Mama lor e sănătoasă, fetițele au murit însă toate patru.

Procesul Hofrichter, după cum se vorbește, se va pertracta din nou, de oarece el arată legiuitorilor militari în o scrisoare că nu e vinovat. Zice anume, că un anume maior, ar fi otrăvitorul cu pilulele ciancali. Vom ține în curent cetitorii noștri în chestia aceasta.

Despre „Severinul“ scrie „Lupta“, că a murit. Iată însă că el trăește. E un proverb care zice, că „despre omul care se vorbește

că a murit și el totuși trăește, de obicei trăește o viață lungă“. Avem nădejde, că „Severinul“ va trăi încă. Să nu se uite și proverbul: că „sapi groapa altuia, ca să pici însuși în ea“. După frecările cele multe zilnice între „Tribuna“ și „Lupta“ se mai poate, ca cea din urmă, după semne, să pice în groapa săpată „Severinului“.

117 ani a trăit femeia Schwarz M., din comuna Nagytarkány.

100 băieși îngropați de vii. În Yolandes (America), zilele trecute o explozie puternică a dărâmat o baie unde munciau sub pământ 100 muncitori. Toți au fost îngropați de vii și cadavrele lor cu mare greutate se pot scoate la suprafață, de oarece sunt ruși în modul cel mai înfiorător.

Prețul de abonament la „Severinul“ da azi încolo va fi pentru Ungaria 4 coroane la an. Pentru străinătate 10 franci. Pentru America 2 dolari și 1/2 la an. Inserțiunile se primesc după tarif și sunt a se solvi înainte, de asemenea și abonamentele. Manuscrise nu dăm înapoi, și vom publica acelea numai, cari vor fi scrise pe una față a hârtiei. Scrieri nefrancate nu primim.

Correspondențe, articole, poezii, istorioare, abonamente și inserate pentru foaie sunt a se trimite pe adresa redacției și administrației arătate în fruntea foii.

Glume.

Oțelul. — „Ian spune-mi mititelule, că ce samănă mai bine cu oțelul? — Palma. — Ce fel? Palma? Cum vii tu la gândul asta? — Păi așa, că de capeți o palmă zdravănă, îți scânteiază ochii ca și... oțelul.“

Candidările de ablegați.

Candidatul N.: Eu, fraților, nu mai vorbesc de promisiuni. Știu

că timpul a trecut de a mai vorbi de așa ceva...

Conducătorul deputațiunii (întrerupându-l: Așa-i! Bani vorbesc acum.

De-ai fost pește, de n'ai fost.

Un țigan ceauăn la față
Să duse la prins de pește,
Și cum sta privind în apă,
Prinde-un pește fără veste.
Cum mi-l prinde, cum mi-l vede
Stă mereu, mereu gândește,
Cât de bună o să fie,
Fripturița cea de pește.
Și cum stă privind în apă
Iată că mai vede unu
Și s'aruncă să mi-l prindă
Și să-l lovească cu pumnul;
Dar cum dă cu pumnul 'n apă
Vrea să-și facă palma clește
Și uitând ce are în mână
Imi scapă pe bietul pește.
„Te-am scăpat“ îi zice cioara
„Las că iar o să te prind,
Și-apoi chiar în ciuda dadii
Cum te prind, îndat' te 'nghit“.
Și cum sta privind în apă
Vede-o broască cât o nucă,
Și s'aruncă după dânsa,
Și cum mi-o prinde mi-o 'mbucă.
Și-apoi zice 'n țigănește:
„De-ai fost pește, de n'ai fost,
Te-am mâncat, că-i zi de post“.

T. A. Bogdan.

3933 szám kig. 1910.

Concurs.

Magistratul orașului Caransebeș deschide concurs pentru postul de îngrijitor la magistrat, cu leafă de 600 cor. anul prim. Incepând cu anul viitor 1911 însă cu leafă de 720 cor. anual, haine în natură și locuință. Cetățenii din loc, eventual zidarii, lăcătușii au întâietate. Invit pe toți aceia, cari reflectează la acest post, ca rugărilor-concurs, să le înainteze scrisurii până cel mult în 15 Novembre n. a. c.

Caransebeș, 28 Oct. n. 1910.

Bordan
primar.

Băcănie românească.

Preluarea băcăniei Rosenfeld.

Prin prezenta îmi permit a aduce la cu noștință, că am primit prăvălia de băcănie, delicatose, mărfuri mixte și de Nürnberg a domnului Hermann Rosenfeld, existentă în piața locală de 36 ani, care o voi conduce în propria regiie sub firma

IOAN BĂLC.

În urma praxei mele comerciale de mai mulți ani și a împrejurărilor materiale, sunt în plăcuta poziție de a servi Onoratul Public cu mărfurile cele mai proaspete și de prima calitate, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Mă recomand sprijinului Onoratului Public pe lângă asigurarea celui mai coulant și solid serviciu.

Cu stimă

Ioan Bălc

1-5

Mulți bani pot economiza!!!

On. dame, domni, domnișoare și copii de școală, dacă vor cerceta unicul și marele magazin de haine al domnului

Grünberger S. Géza

de pe strada Principală din Caransebeș (Karánsebes) (vis-a-vis de biserica romano-catolică).

A sosit deja marfă de prima fabricație, senzațional be eftină, precum: haine pentru dame, domni și copii, fine, cele mai bune și mai elegante costume pentru dame: bluze, fuste și costume întregi. Ghete dela cea mai fină calitate și mărime — după dorință. — Pălării, albituri, trusouri pentru dame și bărbați. Orice soi de articli de modă în diferite calități, cu prețurile cele mai convenabile. Toate obiectele din acest magazin să vând pe prețuri nemai auzit de eftine. În interesul tuturor este a cerceta și târgui din magazinul meu, unde vor găsi marfă bună, eftină cu prețuri fixe!

Școlarii și școlărițele primesc marfa cu un preț foarte convenabil și scăzut. — Numărul Telefonului pentru oraș și jur: 29.

Prima casă de păstrare din Caransebeș

acordiază pe case și pământ pe lângă asigurare ipotecară: împrumuturi cu amortizația de la 10 până la 40 de ani sub cele mai favorabile condițiuni.

Deslușiri, îndeosebi ce privesc conversiunea împrumuturilor se pot căpăta de la direcțiunea institutului.

Făină de Lovrin.

Aduc la cunoștința On. public din loc și jur, că am deschis un magazin de

făină de Lovrin

în strada Burdia Szilárd (casa proprie)

și o vând cu prețurile cele mai eține posibile. Tot aci On. public poate procura tot soiul de *bucate*, precum: *cucuruz*, *grâu*, *ovăs*, *orz etc.* cu *prețuri moderate*, *calitate bună*.

Cer sprijinirea On. public.

Cu stimă

Iulius Pollák

Birou de informație.

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărât să deschid în *Budapesta* un

Birou de informație.

Ori-ce informație referitor la petițiile înaintate la ministerii, Curie, judecătorii etc., ori-ce informații comerciale și în general în ori-ce cauză — dau în decurs de 2—3 zile ori și cui, resolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Fac mijlociri comerciale, comande etc.

Taxa de informație 3 cor. și speșele de poștă pentru răspuns.

L. Olariu

Lajos utca 141. III/19.

Budapest

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replătibile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale; împrumuturi cambiale cu acoperire ipotecară, escontează **cambii** cu 3, eventual cu 2 **subscrieri**, pe timp de 3 până la 6 luni, acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe amanețe și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele neridicate se adaugă în 6 luni, anume la 1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la capital și se fructifică mai departe. Darea pentru interesele de depuneri o solvește institutul. Depuneri se pot face și prin poștă, având a se indica adresa exactă a deponentului. Rezolvarea urmează cu întoarcerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot face prin poștă.

Direcțiunea.

Fabrica de țiglă și cărămidă, cu abur a orașului Caransebeș.

Recomandă onoratuului public fabricațiunea sa de prima calitate pe lângă cele mai avantajoase

prețuri.

Calitate exemplară
= de primul rang =
precum:

cărămidă de mașină, cărămidă pentru zidit presuită (keramit), pentru boltituri. Țiglă mică de mână, țigle presuite cu mașina, țigle pentru coama caselor, țigle crestate fran-

= ceze și țigle catanizate. =

Modalități de solvire avantajoase și după invoiala =

Roagă sprijinul on. public

MILINYI ROBERT,
directorul țiglariei orașului.

IOAN FARA tinicher (spengler)

Karansebeș (Strada Maria Terezia)

Recomandă magazinul său solid și bogat sortat în toate cele ale tinicheriei.

Cu deosebire recomandă scaldătoarele sale de tinichea cu seau fără încălzire; mai departe primește tot felul de lucruri aparținătoare tinicheriei precum: acoperșuri de case cu pleu, valaie (scocuri) la streșinile caselor, repararea și fărbierea acestora pe lângă prețuri solide și prompte.

Cu oferte totdeauna gata.

Picurii lui Brády — pentru stomac —

provăzuți cu marca de scutire I. C. Maria de Mariacell, numiți de popor Picuri de Mariacell pentru stomac, timp de 30 de ani s'au adeverit atât de buni, încât sunt indispensabili pentru orice casă. Picurii aceștia au efect neîntrecut la tot felul de stricare a stomacului, ardere de stomac, scaun neregulat, sgârciu de stomac și dureri de cap, vomare, insomnie și gălbănare. — Se poate căpăta la ori care farmacie. C sticlă mică 80 fileri, o sticlă mare 1 cor. 40 fileri, 6 sticle 5 coroane 3 sticle duble 4 coroane 50 fileri

Expedează franco farmacistul:

Brády R. farmacie la „Regele Ungariei”. — Wien, I., Fleischmarkt I. Depot 241.

Să fim atenți la marca de scutire P. C. Maria de Mariacell, pachetarea în roșu, și la subscriere după cum se vede în chipul de față.

Ambulatorul pentru bandage — a lui POLLITZER —

instituțiune publică pentru cei ce pătinesc de surpătură, specialist în bandage, pe seama celor vătămăți.

Budapesta, IV., Kossuth Lajos utca 8., felemele

Medicul experat al institutului stă la dispoziția oricui fără a pretinde taxe. Nu e nimeni obligat a solvi vre-o pretenziune pentru consultarea medicală.

Control medical! Prețuri scăzute! Manipulare specialistă individuală

Bandage brevetate, de la 5 coroane în sus.

Comandele din provincie, se execută din partea institutului, pe lângă stricta observare medicală, garantându-se totodată cea mai mare discreție.

Articli higienici, calitatea cea mai fină și sterilizată, recomandată de medici. Se poate de încredere deplină. Un tuțet 2—16 coroane.

Tot acolo a apărut acum: „Sănătatea omului”, opul medical, care se ocupă îndeosebi de suferinzi de surpătură dând îndrumări, ca acesta cum au să se folosească pentru și contra. Acest op se trimite oricui în plic închis fără speș din partea direcțiunii institutului.

Cine dorește a fi foarte bine și cu zel servit acela meargă la R. GRAU și FIUL CARANSEBES

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

(la cizma roșie)

Pentru-că numai aici e asortimentul și depositul cel mai mare în ghetete de o eleganță, fason și durabilitate extraordinară.

Să fac după măsură și din pielea cea mai fină, procurată numai din Budapesta și Viena, ghetetele cele mai fine și moderne.

Reparaturi să efeptuesc grabnic și ieftin.

Să tâlpuesc ghetete:

pentru domni cu . . . 2 cor. 60 fil.
„ dame „ . . . 2 „ 20 „